

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باسمه تعالی

مدیریت تحصیلات تکمیلی

تعهد نامه اصالت اثر

اینجانب فریده نوری صادق متعهد می شوم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این پژوهش از آنها استفاده شده است، مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و مأخذ ذکر گردیده است. این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است. در صورت اثبات تخلف (در هر زمان) مدرک تحصیلی صادر شده توسط دانشگاه از اعتبار ساقط خواهد شد. کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه تربیت مدرس شهید رجایی می باشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو

فریده نوری صادق

امضاء

دانشکده علوم انسانی

**بررسی رابطه دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی
مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش در بین دبیران دوره
متوسطه شهرستان زاهدان سال تحصیلی 90-89**

نگارش

فریده نوری صادق

استاد راهنما: دکتر رضا ساکی

استاد مشاور: دکتر صادق نصری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته مدیریت آموزشی

آبان ماه 1390

صورتجلسه ی دفاع از پایان نامه/رساله

تقدیم به :

پدر عزیز و مادر مهربانم که سرود حیات را در هر لحظه برایم می سرایند و

تقدیم به:

همسرم که همواره با مهر و صداقت ،مشوق و پشتیبان من بوده باشد که لایق
آن همه گذشت و فداکاری او باشم و فرزندم که سرمایه ی جاودانی زندگی ام می
باشند.

تقدیر و قدر دانی

سپاس خدایی را که ،امر تحصیل را برایم مقدر نمود .از پدر و مادرم اولین معلمان زندگیم ،آنان که صداقت و عشق به خوبی ها را به من آموختند سپاس گذارم.پیشرفت در تحصیلاتم را مدیون پدر و مادر بزرگوام ،همسر مهربانم و مخصوصا دختر عزیز و صبورم ،سارا که سنگینی بار تحصیلم را بر روی شانه های کوچکش تحمل کرد ، می دانم.

از استادان گرانقدرم ،جناب آقای دکتر رضا ساکی و جناب آقای دکتر صادق نصری ،کمال تشکر را دارم و برای آن بزرگواران از درگاه خداوند متعال کامیابی و سلامتی آرزومندم . هم چنین از تمام دوستان عزیزم که در انجام این تحقیق به من کمک کردند تشکر می کنم.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی ارتباط دانش و عملکرد پژوهشی و همچنین مهارت های شغلی مدیران با میزان گرایش به پژوهش در بین دبیران دوره متوسطه شهرستان زاهدان انجام شده است. روش پژوهش براساس هدف از نوع کاربردی است و با توجه به روش گرد آوری داده ها، این تحقیق توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه ی آماری پژوهش شامل 151 نفر از مدیران متوسطه به همراه 1513 نفر از دبیران بود و با استفاده از فرمول کرجسی و کوکران و نمونه گیری در دسترس تعداد 108 نفر از مدیران و 306 نفر از دبیران انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. داده ها با استفاده از پرسشنامه دانش و عملکرد پژوهشی مدیران (پرسشنامه های محقق ساخته دانش و عملکرد پژوهشی) و مهارت های شغلی مدیران با پرسشنامه ناصری (1388) و گرایش به پژوهش دبیران نیز با پرسشنامه محقق ساخته دانش پژوهشی جمع آوری و از طریق شاخص های آماری توصیفی فراوانی، درصد و میانگین از ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون، آزمون t برای مقایسه میانگین ها و همچنین تحلیل واریانس برای پاسخگویی به سوالات پژوهش استفاده شده است. بر اساس نتایج پژوهش 1- بین دانش پژوهشی مدیران به عنوان متغیرمستقل و میزان گرایش به پژوهش در بین دبیران به عنوان متغیر وابسته رابطه معنی داری وجود ندارد. 2- بین عملکرد پژوهشی مدیر با میزان گرایش به پژوهش دبیران رابطه معناداری وجود دارد. 3- بین مهارتهای شغلی مدیر با میزان گرایش به پژوهش در بین دبیران رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. 4- متغیرهای مستقل عملکرد پژوهشی و مهارت های فنی مدیر می توانند پیش بینی کننده ی متغیر وابسته یعنی میزان گرایش معلمان به پژوهش باشند.

کلید واژه ها : دانش پژوهشی مدیران، عملکرد پژوهشی، مهارت های شغلی، گرایش به پژوهش معلمان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	چکیده
------	-------	-------

فصل اول: کلیات تحقیق

2.....	مقدمه	
3.....	بیان مسئله	
5.....	ضرورت و اهمیت تحقیق	
7.....	اهداف تحقیق	
8.....	فرضیه های تحقیق	
8.....	متغیرهای تحقیق	
8.....	قلمرو تحقیق	
9.....	تعریف نظری و عملیاتی متغیرها و مفاهیم	

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیقاتی

12.....	مقدمه	
12.....	بخش اول: مبانی نظری	
12.....	مدیریت و رهبری آموزشی	
12.....	تعاریف مدیریت آموزشی	
12.....	ارتباط بین رهبری و یادگیری	
12.....	نیاز به رهبری آموزشی	

16.....	بررسی دیدگاه های صاحب نظران در مورد عملکرد.....
17.....	مهارت های مدیران
18.....	بررسی و مرور دیدگاه های صاحب نظران در مورد مهارت مدیران
24.....	بخش دوم :معلم حرفه ای.....
24.....	پژوهش و حرفه معلمی.....
24	توانمند سازی معلم یک اولویت همیشگی
25	معلم به عنوان پژوهشگر
26.....	پژوهش در توسعه حرفه ای
26.....	بخش سوم :پژوهش و نقش آن در مدرسه.....
27.....	مزایای انجام پژوهش توسط معلمان.....
28.....	الگو های حضور پژوهش در مدرسه.....
29.....	موانع مؤثر در انجام پژوهش.....
30.....	مهارت یکی از مؤلفه های مهم گرایش به پژوهش.....
31.....	بخش چهارم :بررسی تحقیقات انجام شده
31.....	تحقیقات انجام شده درباره دانش و عملکرد.....
33.....	تحقیقات انجام شده در مورد مهارت های مدیران.....
35.....	تحقیقات انجام شده در مورد وضعیت پژوهش
39.....	نتیجه گیری والگوی مفهومی تحقیق.....

فصل سوم :روش تحقیق

42.....	مقدمه
---------	-------------

42.....	روش تحقیق
42.....	جامعه آماری
43.....	نمونه، شیوه نمونه گیری، و حجم نمونه
43.....	ابزارهای سنجش
45.....	روایی و پایایی
45.....	روش های تجزیه و تحلیل داده ها

فصل چهارم : نتایج تحقیق

47.....	مقدمه
47.....	یافته های توصیفی ویژگی های آزمودنی
50.....	یافته های مربوط به فرضیه ها (سوالات)

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

58.....	مقدمه
58.....	خلاصه یافته ها
59.....	بحث و نتیجه گیری
60.....	محدودیت های تحقیق
60.....	پیشنهادهای کاربردی
61.....	پیشنهاد برای پژوهش های آینده
62.....	پیوستها
72.....	منابع و ماخذ

فهرست جداول

صفحه	عنوان
47.....	جدول 1-4 توزیع فراوانی مدیران به تفکیک جنسیت
48.....	جدول 2-4 توزیع فراوانی مدیران به تفکیک سابقه
49.....	جدول 3-4 شاخص های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش
50.....	جدول 4-4 ضریب همبستگی پیرسون بین دانش پژوهشی و گرایش به پژوهش دبیران
51.....	جدول 5-4 ضریب همبستگی پیرسون بین عملکرد پژوهشی و گرایش به پژوهش دبیران
51.....	جدول 6-4 ضریب پیرسون بین مهارت های فنی - ادراکی و انسانی و گرایش به پژوهش دبیران
52.....	جدول 7-4 خلاصه مدل رگرسیون
53.....	جدول 8-4 ضرایب رگرسیون
	جدول 9-4 شاخص های توصیفی مربوط به گرایش پژوهش در بین دبیران بر حسب جنسیت
54.....	مدیران (زن و مرد)
	جدول 10-4 آزمون برای مقایسه میانگین نمونه های مستقل (گرایش به پژوهش دبیران به تفکیک
54.....	جنسیت مدیران)
	جدول 11-4 شاخص های توصیفی مربوط به گرایش به پژوهش دبیران با تفکیک سابقه کار
55.....	مدیران
	جدول 12-4 آنالیز واریانس یکراهه مربوط به گرایش به پژوهش دبیران به تفکیک سابقه کار
56.....	مدیران

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
48.....	نمودار 4-1: توزیع فراوانی مدیران به تفکیک جنسیت.....
49.....	نمودار 4-2: توزیع فراوانی مدیران به تفکیک سابقه کار.....

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
29.....	شکل شماره 1-2 مهارت های مرتبط با مدرسه.....
36.....	شکل شماره 2-2 مدل نظری پژوهشگر ساخته (عوامل تاثیر گذار در گرایش به پژوهش).....

فصل اول

کلیات تحقیق

1-1 مقدمه

هدف غایی هر سیستم انسانی حرکت در جهت پیشرفت، تکامل و تعالی است و تکامل و تعالی آن به رشد، پیشرفت، توسعه و تکامل اجزای آن بستگی دارد و منابع انسانی عامل مهمی برای تحقق اهداف این سازمانها به شمار می روند. درحقیقت این نیروهای انسانی هستند که سازمانهای یاد شده را به سوی اهداف موردنظر سوق می دهند و زمانی که آنها به اهداف خود نائل شوند، موجبات دستیابی جامعه و سرانجام دولتها به اهداف خود را فراهم می سازند. بنابراین، سازمانها نیازمند مدیرانی نواندیش و متعهد هستند که با همه سختی ها و شرایط حاکم بر دنیای کنونی بتوانند رشد و تعالی سازمان خود را ادامه دهند، از فنون های نوین مدیریتی، متناسب با فرهنگ کشور استفاده کرده و بپذیرند که نیروی انسانی، بزرگترین سرمایه آنهاست. برای تصحیح جهانبینی سازمانی نیروی انسانی، ابتدا باید مدیران آن سازمان، عملکرد و نحوه برخورد آنان با دیگران را تصحیح کرد. یک مدیر هنگامی می تواند در راستای اهداف کلی و استراتژی سازمان هماهنگی های لازم بین بخشهای مختلف ایجاد کند که ضمن توسعه و بهبود تواناییهای مدیریتی، سطوح مختلف زندگی خویش را تحت کنترل درآورده و توانایی خود تدبیری را کسب کرده باشد در غیر این صورت انتظار اعمال مدیریتی صحیح و موفق از او ناصواب است. از بین سازمانها، اهمیت سازمان آموزشی و مدیریت و رهبری آموزشی و نقش آنها در موفقیت و بهسازی مدرسه بر هیچ کس پوشیده نیست محققان و سیاست گذاران آموزشی همواره بر این باورند که رهبری ستون اصلی بهسازی مدرسه بوده است. در باب اهمیت و جایگاه رهبری در مدرسه، پژوهش های مدارس اثربخش، عموماً حاکی از آنند که قابلیت های مدیران در ایفای نقش های موثر رهبری، یکی از مولفه های اساسی اثربخشی مدارس امروز است (زین آبادی، 1388).

پژوهش در مدارس سبب رشد علمی و فرهنگی منابع انسانی می شود و انسان را از جهل و ناآگاهی به علم می رساند و حقایق و واقعیت ها را آشکار می کند و راه را برای حل مسایل و مشکلات پیچیده هموار می کند. پژوهش به عنوان یکی از مهم ترین منابع شناخت و آگاهی انسان از دیرباز نقش مهمی در توسعه جوامع و سازمان ها داشته است. در آموزش و پرورش نیز به عنوان یکی از پیچیده و دشوارترین عرصه فعالیت های بشری، پژوهش در تولید دانایی نقش برجسته ای داشته و دارد (ساکی، 1388، ص 15).

بشر امروز به خوبی دریافته است که تحول در آموزش و پرورش پیش نیازی برای پاسخ گویی به چالش های علمی، صنعتی، اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی و دست یابی پایدار است. به اعتقاد متخصصان و دانشمندان علوم تربیتی از مجموع نهاد ها و ساختارهای اجتماعی، نهاد تعلیم و تربیت اولویت و اهمیت بیشتری دارد و در درون این نهاد اولویت اول باید به معلم تعلق گیرد

چون کارگزار اصلی تعلیم و تربیت معلم است و تحقق اهداف متعالی تعلیم و تربیت به واسطه معلم صورت می گیرد نویسندگان کتاب جهان در آستانه قرن بیست و یکم وقتی به مبحث نقش و هدف آموزش و پرورش می رسند دلسوزانه می گویند: مهم ترین شرط جلوگیری از فاجعه هایی که در پیش روی بشریت وجود خواهد داشت را آموزش و پرورش انسان دانستند (رحمانی، 1383، ص 6). ذهن خلاق بشر از زمان های دور همواره در پی این بوده است که پاسخی برای پرسش های خود بیاید، ناشناخته ها را مورد شناسایی قرار دهد و بنیان های زندگی فردی و اجتماعی خود را بر یافته های علمی هموار سازد. نیاز واقعی به پژوهش ناشی از نیاز واقعی به دانستن است. به همین دلیل روحیه ی پژوهش، مطالعه و کنکاش علمی در زمینه های مختلف با انسان آمیخته بوده و با پیشرفت و تکامل حیات اجتماعی و گسترش علوم و فنون عجین شده است. تحقیقات، خلاقیت و ابتکار اساسی ترین نیازها جهت نیل به پیشرفت، توسعه، رفاه عمومی استقلال واقعی است.

در همین ارتباط فعالیت های پژوهشی و مطالعاتی نقشی ویژه در توسعه همه جانبه کشور دارند. تأکید بر پژوهش و تأکید پژوهش گران بر فعالیت های تحقیقاتی مورد نیاز کشور یکی از ابتدایی ترین راههای رسیدن به خود کفایی است. توسعه بدون تحقیق کار آمد نیست. موفقیت روز افزون علم در شناخت جهان هدفدار و قانونمند که با تکیه بر ابتکارات و خلاقیت های به ودیعه نهاده شده از سوی خداوند متعال در وجود بشر و بهره برداری از قدرت شگرف اندیشه اسلامی صورت گرفته، فضای زندگی جدیدی را برای انسان ها به ارمغان آورده است.

در این پژوهش سعی شده است تا رابطه دانش پژوهشی¹، عملکرد پژوهشی² و مهارت های شغلی مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش در بین دبیران دوره متوسطه شهرستان زاهدان بررسی شود.

2-1 بیان مساله:

بقای هر ملتی به قدرت خواسته ها، مهارت ها و دانش تک تک احاد آن بستگی دارد و بقای هر سازمانی به وجود مدیر مطلع و آگاه وابسته است. مدیرانی که در جهت تعالی سازمان خود گام بر می دارند، باید منابع انسانی خویش را کمال بخشند و به کار گیرند. قرن اخیر شاهد پیشرفت های بزرگ علمی و فنی بوده است. این پیشرفت ها موجب پیدایش آگاهی روز افزون مبتنی بر لزوم تعیین هدف هایی برای به کارگیری نیروی انسانی و کمال بخشیدن به آن و اجرای برنامه های

1-Knowledge research

2-Performance research

قوی و مبتکرانه برای نیل به این اهداف گردیده است. بنابراین شاید اغراق نکرده باشند کسانی که گفته اند قرن 21 قرن مدیریت است. مدیریتی که در آن کاردانی علمی، قدرت تشخیص تدابیر و تسلط بر کارکنان از عوامل لازم است. مدیر از طریق ایجاد تغییر و تحول در سازمان و حفظ این قلمرو، به ابداع حوزه های تفکر علمی اثربخش تر در آینده کمک می کند. به این ترتیب کلیه ی کارها و رفتار و دانش و عملکرد و مهارت مدیر در توسعه و بخصوص در معلمان تأثیر گذار خواهد بود و دوره های بهبود مدیریت در راستای توانمندسازی مدیران، رؤسا، سرپرستان و کارشناسان در زمینه های بهبود وظایف مدیریتی و ارتقای مهارت های فنی، انسانی و ادراکی و متناسب ساختن اطلاعات آنها با پیشرفت های دانش و فن آوری در زمینه های برنامه ریزی برای پذیرش مسئولیت های جدید و با کارکنان برای پذیرش مسئولیت در آینده اجرا می گردد (سبحانی نژاد، 1385).

یکی از شروط لازم تحقق هدفهای نظام آموزشی دخالت دادن معلمان در شناخت مشکلات فرآیند یاددهی و یادگیری است. این ضرورت و نیاز در صورتی واقعیت، می یابد که کارگزاران محوری صحنه تعلیم و تربیت (معلم) در شناخت و ارائه راه حل ها فعال شوند و در جهت رفع موانع به طور آگاهانه اقدام نمایند (متین، 1379، ص 10).

مدیر به عنوان رکن اساسی و تعیین کننده در مدرسه باید با فلسفه تحقیقات آموزشی، که همان بهبود اوضاع آموزشی می باشد، آگاه باشد و دانش و مهارت مورد نیاز را برای راهنمایی معلمان را کسب نماید و عملکرد خوبی از خود نشان دهد و معلمان نیز که به عنوان کلید اصلی آموزش و پرورش هستند، بتوانند در جهت بهبود جنبه های مختلف حرفه تدریس، اثرات عمیق بر یادگیری دانش آموزان و سازگاری آنان در مدرسه از طریق پژوهش و گرایش به پژوهش باقی گذارند. پژوهش در مسیر توسعه دانش و آگاهی نقش اساسی داشته و اهمیت پژوهش در اداره مؤثر وظایف سازمان ها بر کسی پوشیده نیست، دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیر یک مدرسه نیز بر معلمان و دانش آموزان تأثیر گذار می باشد. به طوری که کفاشی (1387) در پژوهشی به این نتیجه رسید که رابطه معناداری بین عملکرد پژوهشی مدیر با میزان گرایش به فعالیت های پژوهشی دبیران وجود دارد.

هم چنین هلیما¹ (2010)، در تحقیقی به این نتیجه رسید که پژوهش به معلمان و مدیران در شناسایی مشکلات و غلبه بر آنها کمک می کند و دانش پژوهشی مدیر به توسعه ی دانش معلم کمک می کند دانشی که حرفه ای و معتبر و قابل اعتماد باشد. لذا به بررسی رابطه دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران با میزان گرایش به پژوهش در بین دبیران پرداخته می شود. تا اهمیت دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران در مدارس و بخصوص تأثیر آن بر معلمان مشخص گردد.

1-Halima

بررسی موضوعات دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران و گرایش پژوهشی دبیران مدارس به عنوان عوامل تأثیر گذار در پیشرفت تحصیلی و اثربخشی مدارس کمتر مورد توجه بوده است. علی رغم اهمیت و نقش حساس مدیریت در مدارس، شواهد نشان می دهد مدیران مدارس کمتر به دانش و عملکرد پژوهشی توجه می کنند .

محقق با توجه به توضیحات بالا و اینکه تحقیقات اندکی بر روی دانش و عملکرد پژوهشی و گرایش پژوهشی دبیران انجام شده است و با توجه به این که استان سیستان و بلوچستان یکی از استان های محروم کشور می باشد نیروی انسانی می تواند در محرومیتش مؤثر باشد و به همین دلیل مدیران و معلمان نیز کمتر به پژوهش و نقش آن در آموزش توجه می کنند و بسیاری از کارهای پژوهشی که از آنها خواسته می شود را انجام نمی دهند و عملکرد و رفتار مدیر در این زمینه بسیار مهم می باشد. هم اکنون بر اساس بررسی های انجام شده افت تحصیلی در دوره ی متوسطه در شهرستان زاهدان بسیار بالاست و می توان گفت عامل اصلی پیشرفت در مدارس مدیر و یا همان نیروی انسانی می باشد و پژوهش مدیر و عملکرد و دانش پژوهشی مدیر و مهارت های شغلی مدیران مدارس می تواند باعث پیشرفت تحصیلی و رفع نواقص موجود در مدرسه شود و از طرفی گرایش به پژوهش در میان دبیران باعث بهبود تدریس معلمان و اثربخشی و حرفه ای شدن آنها در کارشان می شود. احتمال این که دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران و گرایش پژوهشی دبیران عوامل موفقیت های یاد شده است. بر آن است تا وجود این رابطه را بررسی و به ویژه عواملی را که مؤثر بر گرایش معلمان به فعالیت های پژوهشی هستند، مشخص گردد. تا از این طریق اهمیت نقش دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران مدارس بر گرایش پژوهشی دبیران نمایان شده و با نتایج به دست آمده زمینه پیشرفت و اعتماد بیشتر در مدارس کشورمان به ویژه مدارس شهرستان زاهدان فراهم آید.

با بکارگیری نتایج این تحقیق میزان رابطه دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران مدارس با میزان گرایش دبیران مشخص می گردد. لازم به ذکر است که رابطه دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش تاکنون در ایران مورد بررسی قرار نگرفته است. سوال اصلی این تحقیق این است که آیا رابطه معناداری بین دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش دبیران دوره متوسطه وجود دارد؟

3-1 اهمیت و ضرورت پژوهش :

امروزه، توجه به امر پژوهش جهت ارتقای سطح علمی معلمان و دانش آموزان امری بسیار لازم و ضروری است. ضرورتی که موجب تغییر نظام آموزشی از کتاب محوری به پژوهش محوری و

همچنین باعث ایجاد روش های علمی در فرآیند یاددهی - یادگیری می شود که در نهایت به تحول در آموزش و پرورش می انجامد.

گسترش روز افزون یافته های علمی در کشور های پیشرفته و فاصله قابل توجه و رو به تزاید کشور ما به ویژه در امور علمی از حد نصاب جهانی، ضرورت توجه به مقوله ی علم، تفکر علمی و بینش علمی را در جامعه و بخصوص مدارس دو چندان می کند.

اگر می خواهیم به صورت اصولی در زمینه ی رشد و توسعه ی همه جانبه ی کشور اقدامات مؤثری انجام دهیم و اگر می خواهیم به جای دنباله روی صرف از دیگران به سمت استقلال علمی و خود اتکایی حرکت کنیم، قطعاً یکی از راههای دسترسی به این اهداف پرداختن به مقوله ی علم، افزایش آگاهی علمی جامعه، و از آن مهم تر ارتقای کیفیت بینش علمی و فهم امور در معلمان و دانش آموزان از طریق اصلاح دیدگاه ها و نیز شیوه های یادگیری و آموزش است. مدیر و معلمان که به طور مستقیم با فرایند یاددهی- یادگیری سروکار دارند، می توانند برای شناخت مسائل مبتلا به محیط های آموزشی، اقدام پژوهی را به طور انفرادی یا گروهی به کار برند در تحقیق و پژوهش، توجه پژوهشگر نه تنها به جنبه های علمی جذب می شود، بلکه هدف او پی بردن به چگونگی رفع مشکلات و انجام اقدام معین برای رفع یا کاهش مسائل آموزشی معطوف است، لذا فرایند پژوهش علاوه بر استدلال علمی بر استدلال فنی نیز استوار است (بازرگان، 1382). کسانی که به پژوهش روی آورده اند، بیش تر دغدغه ی عملی و اصلاح و بهسازی و اثربخشی را داشته اند (ایرانی و بختیاری، 1382). پژوهنده شدن معلمان سبب توسعه اجتماعی آنان می شود به این معنا که معلمان با پژوهش و کسب آگاهی و ارزش علمی و داوری بر مبنای آن ها، پایگاه اجتماعی خود را بالا می برند. مردم به معلم به چشم افراد آگاه و صاحب اندیشه نگاه می کنند در نتیجه نگرش ها نسبت به موقعیت اجتماعی معلمان تغییر می کند (قاسمی پویا، 1383). رابطه معلم و شاگرد در مدرسه مبتنی بر عمل معنی دار است نه بر اساس یک روش استاندارد و از پیش تعیین شده. پژوهش های مرسوم دانشگاهی در اکثر موارد، نظر را بر عمل مقدم می دانند و نظر را هدایتگر عمل تصور می کنند ولی معلمان در کلاس ها بیشتر به عمل تربیتی می اندیشند و نظر و عمل را در حین فعالیت در هم می آمیزند عملکرد تحقیق با رشد معلم در خصایصی مانند: عینیت، مهارت در فرایندهای تحقیق، عادات تفکر، توانایی انجام کار هماهنگ با دیگران و داشتن روحیه ی تخصصی است (ایرانی و بختیاری، 1382). اقدام پژوهی یکی از تحقیقاتی است که معلمان را قادر می سازد در همه جا از کارهایشان بررسی و ارزشیابی کنند و معلمان با انجام اقدام پژوهی در تلاش برای درک بهتر و بهبود ماهیت و جزئیات کار از مدرسه، کلاس درس و دانش آموزان هستند (مک نیف و وایتهد¹، 2006). اقدام پژوهی گروهی یک سیستمی است که در آن محققین فراوانی از

1 - Mac niff, J., & Whitehead

محیط مدرسه با هم دیگر برای مطالعه مشکلات آموزشی کار می کنند (هندریکس^۱، 2006). در فرایند پژوهش مدیر مدرسه می تواند با دارا بودن دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی خود به معلم در انجام پژوهش کمک کند. تا محتوای تربیتی و دانش و مهارت پژوهشی معلم نیز افزایش یابد (هلیما^۲، 2010). از نتایج این پژوهش کلیه ی سازمان ها به ویژه سازمان های آموزشی به دلیل نقش حساس مدیران و کارکنان در اداره ها می توانند استفاده کنند زیرا اهمیت تاثیر عملکرد و مهارت شغلی مدیران بر کارکنان مشخص می کند .

پژوهش حاضر در مورد دانش و عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران و گرایش پژوهشی دبیران دانش موجود را افزایش داده ، رابطه ی این متغیرها را بررسی می کند. پژوهش در مورد رابطه دانش ، عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران با میزان گرایش به پژوهش در بین دبیران دوره ی متوسطه شهرستان زاهدان ظرافت های مهمی از نقش و تأثیر متغیرها بر هم مشخص می کند، درک بهتر آن به ایجاد شرایط حمایت کننده از عملکرد مدیران و گرایش پژوهشی معلمان و افزایش دانش و متعاقب آن به اثر بخشی مدارس و توسعه حرفه ای معلم کمک می کند.

4-1 اهداف تحقیق

1-4-1 هدف کلی تحقیق:

بررسی رابطه دانش پژوهشی، عملکرد پژوهشی و مهارت های شغلی مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش در بین دبیران دوره متوسطه شهرستان زاهدان در سال تحصیلی 89-90 می باشد.

1-4-2 اهداف ویژه:

- 1- تعیین رابطه میزان دانش پژوهشی مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش در میان دبیران
- 2- تعیین رابطه مهارت های فنی مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش در میان دبیران
- 3- تعیین رابطه مهارت های انسانی مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش در میان دبیران
- 4- تعیین رابطه مهارت های ادراکی مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش در میان دبیران
- 5- تعیین رابطه عملکرد پژوهشی مدیران مدارس با میزان گرایش به پژوهش در میان دبیران
- 4- تعیین رابطه نوع جنسیت مدیران با میزان گرایش به پژوهش در میان دبیران
- 5- تعیین رابطه سابقه ی خدمت مدیران با میزان گرایش به پژوهش در میان دبیران

۱- Hendricks

۲- Halima